

ZOË

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Griekse naam: 'zooè' = 'leven'.

*

Bijzonderheden

Het schijnt dat rond het begin van onze jaartelling de Joden in Alexandrië deze naam kozen als Griekse weergave voor 'Eva'.

Vooraf sinds de 19e eeuw gebruikelijk in Engelstalige gebieden. De naam werd zelfs populair in Engeland sinds eind 60-er jaren van de 20e eeuw; in 1975 stond Zoë 24e op de lijst van meest gekozen vrouwennamen in Engeland; in 1986 nog 35e. Op datzelfde moment kwam zij op de Amerikaanse top-50 nog altijd niet voor. In de Engelstalige literatuur komt zij zelden voor. In de roman van F. Marion Crawford 'Arethusa' draagt niet alleen een van de figuren deze naam, maar er is ook een vrouw die opmerkt: "My husband says that I am his Zoë, his 'life', because he would surely die of starvation without me." ("*Mijn man zegt dat ik zijn Zoë ben, zijn 'leven', want zonder mij zou hij creperen van honger.*")

*

Zoë van Cesarea, Palestina; boetelinge; † **begin 5e eeuw. Feest 13 februari.**

Haar leven is verbonden met dat van de heilige kluizenaar Martinianus van Cesarea.

Van jongs af aan verlangde Martinianus naar het volmaakte leven. Op 18-jarige leeftijd trok hij de woestijnachtige omgeving van zijn stad in en leidde daar een leven van gebed en versterving. Geleidelijk aan kwamen ook mensen om zijn gebed vragen, temeer daar hij de gave van wondermacht scheen te bezitten. Zich bewust van zijn zwakheid ontving hij nooit een vrouw alleen bij zich.

In de stad was hij het gesprek van de dag. Eén van de lichte vrouwen was benieuwd of het nu allemaal wel waar was wat er verteld werd. Zij wachtte tot het slecht weer was, verkleedde zich als arme, oude vrouw en klopte bij Martinianus aan, zeggend dat zij verdwaald was en bij nacht en ontij de weg naar de stad niet kon terugvinden. En of zij nu geen onderdak kon krijgen.

Martinianus had medelijden met haar, liet haar binnen, gaf haar te eten en ging zelf naar buiten om de nacht in gebed door te brengen. Maar toen hij de volgende morgen zijn hut binnenstapte, kwam hij geschrokken tot de ontdekking dat er een prachtige jonge vrouw voor hem stond, die kennelijk geen enkele andere bedoeling had dan hem te verleiden. Hij was volkomen van zijn stuk gebracht; in gedachten was hij al voor haar bezweken. Daarom ging hij naar buiten om te zien of er langs de berghelling niet iemand naar hem onderweg was.

De ochtendkoelte bracht hem weer tot zichzelf. Dat was Gods genade. En hij begreep dat hij toegaf aan een duivelse list. Met blote voeten stapte hij in het vuur dat hij tevoren had aangemaakt, tot de gloeiende pijn hem dwong er weer uit te stappen. En hij riep tot zichzelf: "Als je dit tijdelijke vuurtje niet eens kan verdragen, hoe dacht je dan straks de pijnen van het éeuwige vuur aan te kunnen?"

Toen de vrouw zag hoeveel geweld hij zichzelf aandeed voor een zonde die hij alleen nog maar in gedachte had begaan, kwam ze tot inkeer en ze vroeg hem om vergeving: "Wat moet ik nu verder met mijn leven doen?" Martinianus keerde zich in tot gebed en stuurde haar naar de heilige Paula die in het klooster bij Bethlehem woonde. Daar leefde zij onder de naam Zoë nog twaalf jaar vol berouw en in strenge onthouding, totdat zij stierf als een heilige.

*

Zoë (kloosternaam **Cathrine**) **Labouré**, Parijs, Frankrijk; kloosterlinge & mystica; † **1875. Feest 28 november** & + 31 december.

Zij werd in 1806 als dochter van een welvarende boer aan de Franse Côte d'Or geboren. Al heel vroeg verloor zij haar moeder en nam haar toevlucht tot de Moeder Gods. In 1830 trad zij in bij de Zusters van Barmhartigheid van Vincentius a Paolo. In het huis aan de Rue du Bac in Parijs verrichtte zij in alle eenvoud haar liefdediensten aan armen en gebrekkigen. In haar gebed ontving zij verschijningen van de Heilige Maagd. Nog tijdens haar leven werden daar de zogeheten wonderdadige medailles van geslagen voor gelovigen die hun toevlucht namen tot deze devotie.

In 1947 werd zij heilig verklaard. Het huis aan de Rue du Bac is tot op de dag vandaag een druk bezocht bedevaartscentrum.

*

Bekend is keizerin **Zoë** van Byzantium (ca 978-1050). Zij trad nogal zelfverzekerd op bij de troonsbestijging van haar drie achtereenvolgende echtgenoten.